

11.

ACC. N:R M. 16468:1-22.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Torsten Weimarck*
Härad: Berättare: *Enock Holmqvist, Bangaf. 8, Lund*
Socken: *Lunds stad* Berättarens yrke: *stadstund*
Uppteckningsår: *1965* Född år *1907* i *Lund*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—*Stadstraditioner I s. 1-22.**LUF 126
a-8*

Skriv endast på denna sida.

11.

E. Holmquist

f. 07

FOLKLIVSARKIVET

FINNGATAN 8

Weinarch

22 m 5

LUND

M. 16468.

Ifylles av uppgiftslämnaren

Berättarens namn: Enock Holmquist
" födelseår: 19-5-1907
" födelseort: Lund.
" yrke: Stadskund.

~~Makas~~/makas namn: Hans Holmquist
" födelseår: 22-5-1905
" uppväxtort: Växjö
" yrke: Frä

Faders namn: Elof Holmquist
" födelseår: 1885
" uppväxtort: Lund.
" yrke i staden: Byggnadsarbetare
" yrke före ev. inflyttning till staden:

Moders namn: Hilda Holmquist
" födelseår: 1887
" uppväxtort: Lund.
" yrke i staden: Quäterska
" yrke före ev. inflyttning till staden:

Farföräldrars yrke: Bagare

Morföräldrars yrke:

Antal syskon:

Ej Nat 0.5-7
Widen 1.2-8
Lit. 0.9

~~Russ, pol. etc~~ ~~12-14~~
~~18-1~~

1
2
3
4
5

11.
ACC. N:R M. 16468:1.
: 1

Yrken och sysselsättningar.

Min far var byggnadsarbetare, men det var ju ofta svårt med arbetet, ty på vintern var ju alla byggen inställda. Han arbetade då i lasarettsträdgården. Jag minns inte att han berättat något särskilt om det. Hans arbete varade från sju på morgonen till fem på eftermiddagen. I princip var arbetsdagen lika lång året om, men det fick som sagt bli lite säsongarbete då och då, ibland var han i lasarettsträdgården, ibland sopade han gator. Redskap behövde han ej ha själv. I lön fick han mellan 75 öre och 1 krona per timme, och han fick inga naturaförmåner. Någon personlig kontakt med arbetsgivare var det väl aldrig fråga om, han visste väl knappt vem det var, men jag vet att han trivdes bra på lasarettet. Nej, några fester eller så ordnades aldrig. Arbetsgivaren intresserade sig över huvud taget inte för sina arbetare. Men arbetarna höll ihop, träffades ganska ofta, satt ibland nere på Esplanaden på bänkar som fanns där då, hade kanske en liter. Min far var med i fackföreningen Grov och Fabriks. Om han tog något extraarbete var det väl i så fall mest gatsopning.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R

M.

2

16468:2.

FOLKLIVS-

ARKIVET

LUND

Min mor var tvätterska. Det var fyra-fem fruar som tvättade på Södra Sveriges Sjuksköterskehem. Hon hade en mycket lång arbetsdag, och hennes arbete var ju alldeles för tungt. Det var svårt för henne att både sköta detta och hemmet. Men det fick gå så bra det kunde. Hon skötte hemmet när hon kom hem på kvällen, men det blev ju inte så mycket då. Jag minns inte att vi barn hjälpte till någon vidare, så fort vi kunde fick vi ju gå ut ~~x~~ och arbeta själva. Barnen fick passning på Barnkrubban i Korsgatan, där fick de vara hela dagarna.

~~F~~ krubban ~~fick man äta sig mätt och fick~~ fick man äta sig mätt och fick bra kläder, åtminstone under dagen. Vad min mor tyckte om förvärvsarbete vet jag inte, hon var ju tvungen att göra det och funderade väl inte på det själv. Under krigsåren fick man gå och hämta mat vid Magle kyrkogata, och jag tror man fick betala något för det. Krigsåren var mycket svåra. Också tiggde man bröd i affären. Lunds stad stod förresten för barnkrubban. Under skoltiden bar jag ut tidningar, Sydsvenskan på morgonen innan skolan, Arbetet efter. Jag var väl en 12-13 år då, fick väl en 25 kr/mån, men det var ett mycket stort distrikt, över 100

16468:3.

ACC. N:R M. _____ : 3

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

tidningar. I femtonårsåldern sprang jag efter skolans slut ärende till en slaktare , 25 öre/ärende. Av detta fick man lämna en del hemma.

Tidningsutbärandet var nog det vanligaste för barn_x, det hade bara blivit så, det var väl ingen särskild anledning.

Bostad.

Jag är född i Trädgårdsgatan, efter ett par år flyttade vi till Korsgatan 3. När jag var femton år flyttade vi till Stora Tvärgatan. I Trädgårdsgatan hade vi två rum och kök. Huset såg väl ut som de flesta gör där nere i Nya Stan. Vatten och avlopp saknades. När det var byggt, eller vem som hade byggt det vet jag inte. Några reparationer eller liknande gjordes aldrig. Där var oerhört smutsigt och eländigt, det blev väl lite bättre när vi flyttade till Korsgatan. På Stora Tvärgatan hade vi det förhållandevis ~~xxx~~ bra. I huset på Trädgårdsgatan bodde en 3-4 familjer. Vad som betalades i hyra minns jag bara från Tvärgatan: 35 kr/mån. Förhållandet till vicevärlden var bra. Från det första stället minns jag nästan ingenting. På det sista hade vi två rum och kök. Ett stort rum, som kallades finrum, ett mindre att sova i.

ACC. N:R

M.

16468:4

4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Finrummet var alltid snyggt och pryddigt. Någon skillnad olika årtider var det inte. I den mån vi hade några gäster togs de emot i finrummet, där fick även vi barn lov att leka. Alla sov i det lilla rummet. Där var bland annat en utdragssoffa, som kallades göingasäng, där ett par sov, möjligt är att det fanns fler sådana. Då jag var yngst i syskonskaran vet jag inget om hur man skötte spädbarnen. Mina föräldrar var nog ganska nöjda med denna sista lägenhet. I finrummet fanns det ett matbord mitt i rummet, stolar, skinnsoffa, korgstolar, hörnskap. Möblerna var köpta. På väggarna hade vi tapeter med några enkla tavlor. ~~Nej,~~ Någon kungafamilj hade vi ej på väggen. På golven låg tras-mattor. Om att folk brukade sanda golvet känner jag inte till. Vårt hem var väl som alla andra. I sängarna hade vi bolstrar med över- och underlakan. Uppvärmningen sköttes med järnkaminer, i köket en vedspis. Vi hade ~~latter~~ elektriska lampor, men under kriget hade vi karbidlampor. Vi hade inga bestämda regler för när det skulle tändas, men judarna fick man gå och tända för på fredagskvällen, då de började sin sabbat.

ACC. N:R M. 16468:5
: 5

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

De kallade då på en, ty de fick ej lov att stryka en tändsticka. När man tänt för dem fick man en tvåöring.

Mat, dryck, husgeråd och måltidsseder.

Vad den dagliga kosten bestod av minns jag inte så noga. Mor gjorde ofta äggakaga. Hästkött till biff hade vi ofta, ty det var billigt. Billiga var också knackwurst, som vi åt med potatis eller rabbemos. Ibland hade vi höns. Till högtiderna hade vi alltid god mat. Vi drack alltid mjölk till maten. Kaffe fick vi också varje dag. Hästkött åt vi som sagt, och även inälvsmat, då framför allt njure, som kostade 10 öre styck. Någon motvilja mot denna mat känner jag inte till, förutom ~~från~~ hos min fru, som är från Småland. Av fisk var det väl mest sill, strömming och torsk, de var de billigaste. Grönsaker åt vi aldrig och jag tycker fortfarande inte om det, fast min fru säger att det är nyttigt. När tomater kom i bruk vet jag inte. Sydfrukter hade vi aldrig. Vi brukade handla i hökeriet, på torget, i saluhallen, och mina föräldrar var medlemmar i Fenix. Färdiglagad mat köte man aldrig. Matbröd bakades aldrig hemma, däremot vetebröd och sådant. Vi hade bakugn.

ACC. N:R M. 16468:6.
6

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Öl bryggdes aldrig hemma. Under kriget hade vi kaniner, det var bara för eget bruk. Buren stod i en källare hos en farbror där det var många råttor. Dessa slaktade vi själva. Jag minns från hungeråren under första världskriget att vi fostrat en gris på vår koloni. Det var många andra som också hade det. Vi hade glatt oss åt den hela hösten, ty vi skulle ha de ~~ty~~ till jul. Barnen hade sprungit och slitit gräs till den hela hösten. Till jul slaktade vi den och lade ner den i källaren över natten. Men på morgonen var det någon som stulit den, jag minns hur vi grät för det. Mina föräldrar hade en koloni vid Malmövägen bakom mejeriet. Där odlades potatis, gurka, morötter, rödbetor. Hushållsredskapen minns jag ej. Mor brukade konservera gurkor och lingon och ägg i vattenglas. Äggen skulle framför allt användas till julbaket. Det ~~var~~ konserverade förmådes i kruk, som hade vi i källaren. På vintern brukade vi ha potatis i källaren.

Under första världskriget var det mycket svårt med maten, men jag har tidigare berättat lite om hur vi försökte hjälpa upp det, men räckte gjorde det inte. Jag minns hur vi barn brukade gå ner till järnvägsvagnar med kol, och plocka det som fallit ur vid loss-

ACC. N:R M. 16468:7.
7

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ningen. Detta gick bra ända tills polisen en dag var efter, men vi klarade oss. Det var far som skickat ner oss dit, men det slapp vi sedan.

Vi fick tre mål om dagen, de kallades frukost, middag och kväll. Vi åt alltid i finrummet, ty vi fick inte plats i köket. Far hade med sig smörgåsar och en termos kaffe när han gick till arbetet. Det var ingen hos oss som hade fri mat någon stans. Det var alltid en fri stämning i vårt hem. Någon särskild matordning hade vi inte och vi fick prata vid bordet också. Duk hade vi alltid. Vaxduken minns jag tidigast från början av kriget. Porslinet stod på hyllor i köket. Vi hade även ett finporslin och bestick som vi hade i finrummet. Detta hade vi köpt. Vid högtider hade vi ofta släktingar till mat. Hur det då dukades minns jag ej, det var väl bara lite finare och så. Kaffe bjöd vi ofta på med hembakat bröd. Vid fester fick man öl och sup till maten, på söndagen också öl, men aldrig vin.

Kläder.

Man hade alltid bättre kläder på söndagen med blå kos-

ACC. N:R M. 16468:8
: 8

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

kostym och jag minns att far hade stopx och snörkängor. På vardagarna hade man blåställ och trätofflor året runt. Vi köpte kläderna nya. Jag tror att mor ~~ändrade~~ ändrade lite och sydde om själv, men hon sydde aldrig nya kläder. Det enda var om hon satt och stickade någon gång. Vi hade en symaskin. Klädgåvor känner jag inte till. Tofflorna köptes av en toffelmakare. Skorna som användes på söndagarna sulade far själv genom att spika på sulor man köpt, han rättade också klackar etc. På huvudet hade man skärmmössa, för det mesta också på söndagarna, när man var riktigt finklädd hade man dock stop. Jag vet inte när kvinnorna övergick från schalet till hatt, men jag minns att mor hade en svart silkesschalett, till vardags ibland en kulört, men på senare år hade hon hatt. Några särskilda yrkesdräkter känner jag inte till mer än att murare var vita, sotare svarta etc alldeles som nu.

Män och kvinnor var klädda ungefär lika. Alla människor var klädda lika, där var ingen skillnad på dem. Något ungdomsmod mäns jag inte, det var ju också en ekonomisk sak.

ACC. N:R M. 16468:9.
9

Familj, släkt och hemliv.

Vi kallade allti våra föräldrar mor och far, även när de inte var närvarande. Till bekanta sade vi tant + efternamn, om det var släktingar tant + förnamnet. Far och mor sade alltid du till varandra, när den ~~en~~ ene talade om den andre, sade de far eller mor, jag hörde aldrig att de använde förnamnet.

Någon släkting hade vi aldrig boende hos oss.

Det var alltid mor som skötte barnen, det var hon som uppfostrade oss. Om vi togs ut på promenad minns jag inte, men jag var ju som sagt yngst. Vi hade en barnvagn.

Det var främst mor som uppfostrade barnen. Mor agade oss aldrig, det överlät hon till far. Man fick väl en örfil för samma sak då som man får nu. Vi skrämdes aldrig med polisen eller någon annan.

Kvällarna fördes mest med kortspel, framför allt tolva. Alla var oftast hemma och vi gick och lade oss när det mörknade.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16468:10.
: 10

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

Det var alltid en fri stämning i vår familj och det pratades mycket. Jag minns inte att vi var särskilt tillsammans på lördag och söndag. Vi hade släktingar i Nya Stan som ganska ofta kom in och drack en kopp kaffe, mest om kvällarna. Det hände ibland att någon låg över där, men det behövde de inte betala något för,

Umgänge och nöjesliv, sport och idrott.

Far och hans kamrater träffades ofta hemma och pratade. Då drack de gök, och det var väl när de var fria. Då fick också familjen i övrigt vara med. Ofta kom någon och hade en liter med sig och så kokte mor kaffe till göken. Mor hade förstås lite väninnor som hon träffade då och då. De gick till varandra, men det var väl mest på födelsedagarna. Familjerna i huset umgicks med varandra, så grannsämjan var god. Det var nödvändigt när man bodde så tätt inpå varandra. Man var ju tvungen att hjälpa varandra vid olika tillfällen. Barnkalas förekom aldrig. Några större fester hörde jag aldrig talas om. Om somrarna hade vi ett stadigt måndagsnöje. På morgonen packades en korg med sill och potatis och mor och barnen tågade i väg till Folkets Park. Där var

ACC. N:R M. 16468:11

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

vi sedan hela dagen och lekte. Där ordnades små tävlingar med priser. På kvällen kom gubbarna dit efter dagens arbete och då låg de där i gräset och drack och åt och det var mycket trevligt. Det var Folkets Park som stod för det. Den första maj tågade också alla dit och "protesterade". Det var samtalsämne länge efter. Bio minns jag inte från den tiden, men cirkus brukade vi barn krypa under tältduken och titta på. När man sedan fick gå ut och dansa gjorde man alltid det på lördagkvällen. Det kunde vara i Fågelsång, Vallkärra eller Torna Hellestad. Fotboll minns jag inte, däremot var jag senare med i en brottarklubb som hette Dana.

Vi hade lite leksaker hemma. De var köpta. Vi brukade få dem vid födelsedagar och så av far och mor. Med dessa lekte vi inomhus. Jag minns inga lekar man lekte vid olika åldrar; man spelade kule, lekte tafatt etc. Klädde ut oss gjorde vi inte. Ej heller gick vi omkring och tiggde pengar och sjöng. Man fick vara ute tills det skymde.

Vi hade inga särskilda förbjudna nöjen. Gångbildning var vanligt, både pojkar och flickor, kunde vara en 10-20 stycken.

ACC. N:R M. 16468 : 12.
12

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

I dessa fick även judar vara med. Vi hade inget emot judar, de var som alla andra. Det var aldrig någon särskild som ledde gänget. Man samlades och pratade, lekte etc. Nog förekom det slagsmål alltid mellan olika gäng i olika kvarter. Vad de olika kallades för minns jag ej.

Vi ungdomar ordnade aldrig själva några danser. Man gick ut om lördagarna när man blev äldre.

Bemärkelsedagar i familjen.

Om dessa händelser vet jag mycket lite. Jag vet att dopen brukade vara i hemmen, man gav gåvor, men någon annans blev det väl aldrig. Till konfirmationen läste jag på gamla Domkapitlet för pastor Wolmer. Det var bara pojkar. Man brukade få en ny blå kostym vid konfirmationen. Denna händelse hade nästan ingen betydelse. Det var bara så att man skulle gå för prästen. Skolavslutningarna firade vi aldrig. Jag minns att far aldrig hade ring, men mor hade en av guld. Bysning, svensexå och möhippa ^{mians} ~~känner~~ jag ej ~~til~~. Bröllopet var väl för det mesta hemma hos prästen, som inordnat ett litet kapell, vigselrum, ~~klare~~ eller expedition, som man sade. Vid dödsfall brukade man

ACC. N:R M. 16468:13.
: 13

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

sätta ut liket i vedbon, dödsrummet kläddes med vita lakan och släkt och vänner tog sedan farväl av den döde när man flyttat in honom igen. Man brukade risa med granris framför huset och sedan begravningsdagen drog följet till Norra Kyrkogården. Namnsdagar firade inte alls, födelsedagar lite mer, man fick ha ett kalas hemma, man fick kanske något vykort, som man sedan satte upp på väggen. Femtioårsdagen firades mest av alla. Vid denna högtid brukade man alltid ha spettkaka.

Helger och festdagar.

Man brukade alltid vaka in det nya året, skäktingar skiftades om att vara hos varandra. Brukade spela kort. Tretton ^{-helgen} firade vi inte själva, men jag var en gång med som stjärngosse på Kulturen. Vid fastlagen brukade vi ha fastlagsbullar och fastlagsris, annars ingen särskild högtid. Till påskan brukade flickorna klä ut sig till påskkäringar. Vi färgade också ägg, men några ägglekare känner jag inte till. Ibland gick vi ut en bit på ~~landet~~ landet och såg bål brinna, men det såg man aldrig i stan. Valborgsmäss och första maj var det demonstrationståget, något annat kring dessa dagar var det ej. Pingst firades ej.

16468:14
ACC. N:R M. _____ : 14

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Till midsommar brukade varje gård ha sin egen majstång. Då hjälptes man åt att kläda den med blommor och grönt och dansade kring den. Det brukade vara någon som spelade dragspel. Efteråt brukade man gå omkring och samla upp pengar till spelmanen. Mårten firades ej. Vid advent hade vi en adventsstjärna och kanske några ljus. Lucia firades ej. Till jul bakade alltid julbröd, öl bryggde vi inte, men det var alltid ett sådant ståhej före jul. Någon juls skyltning minns jag ej. Dåvarande 125 brukade blåsa in julen på Stortorget, det var en hel orkester. Sedan blåste de ut den igen tjugondag Knut. Julklappar fick vi, men det var inte många, och det var då mest ~~käx~~ kläder. Någon jultomte hade vi inte, men en liten gran hade vi alltid. Det var inte mycket julpynt, någon ljusstake och så där. Julmaten var den traditionella, ungefär samma som man har nu. Vi doppade inte i grytan.

Sjukvård och hygien.

Det var sällan vi anlätade någon läkare, behövdes det någon gång var det stadsläkaren som fick komma. Man fick allt vara ganska sjuk innan det blev tal om det. Kloka gum^amor hörde man tals om,

ACC. N:R

: 15

~~xxxxxxxxxxxx~~Däremot hade man ju alltid ett litet husapotek, det var väl mest Fyra Slag (Hoffmanns Droppar), som man hällde på en sockerbit. De använde man till det mesta. Hos den kloka käringen gick folk mest för tandvärk, och mor gick väl dit för den sakens skull också. Kärningen satte fast iglar och tandvärken gick visst över då. Om någon i familjen blev sjuk ordnades det så gott det gick med passning och så. Febertermometer hade vi. Jag minns ej att någon legat länge sjuk i hemmet. Man hade inget emot sjukhus, men^{man} var ju mycket glad om man slapp anlita dem. Förlossningarna brukade nog oftast ske i hemmet, men jag själv är född på BB. Det var väl främst en barnmorska och någon grannfru som kom hem när någon skulle föda. För övrigt vet jag inte mycket om det. Efter förlossningen låg nog modern bara ett par tre dagar, sedan fick hon upp och arbeta igen. Barnen~~x~~ amrades länge, tills de var årsgamla eller så. Om modersmjölken inte räckte fanns det en affär som hette Mjölkdroppen, där man kunde gå och köpa modersmjölk. Min fru berättar om hur hårt man lindade barnen. Spädbarnsdräkten bestod av: innerst rumpelapp, sedan blöja, sedan mantel, sedan

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16468 : 16 .

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ytterst den långa lindan, som var en tre meter lång.

Hemma fanns det inga badmöjligheter. Varmbadhuset gick vi inte till, men på somrarna brukade vi gå till Lomma och bada, eller ner till Höje å. Hur det var på vintrarna minns jag inte. Ohyra fanns det gott om, mest skäktor och råttor. Råttorna var så stora att katterna var rädda för dem och det var knappt man vågade gå ut på gården sedan det mörknat, ty de kunde vara farliga. De kunde vara bottenlång meter långa. Jag minns från min barndom hur man knappt vågade gå på dass. Man fick sitta och stampa i trägolvet för att skrämma dem. Varje fredag var det städning. Mor ristade mattorna på kvällen när hon kom hem. Varje gård hade sitt brygghus, där man tvättade. Småtvätten blev väl när det behövdes, stortvätt var tredje månad eller så. Man kokade tvätten i soda, som man också använde till städningen jämte såpa. Mor tvättade alltid ensam. Jag minns att vi hade grova säckar att torka händerna på, säckarna var uppklippta. Till lakan hade vi sockersäckar, som var köpta & för ändamålet, de var mjuka och blev ganska vita när de tvättats några gånger.

16468: 17.

ACC. N:R M. _____ : 17

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Socialvård.

Den hjälp man kunde få var dels från Fattighuset
Mårtenslund, där man fick trätofflor. Först gick man till en föreståndare
som hade ett hökeri, där man fick ett kvitto, som visade att man var i
behov av dessa tofflor, sedan gick man ut till Mårtenslund och fick
dem. Det satt gubbar där och täljde dem. När man sedan behövde nya igen
fick man göra om samma sak. Mat kunde man få från Församlingshemmet, som
sköttes av diakonen. Det var mest om jularna. Från fattighuset kunde man
också få kol och koks, men vi behövde aldrig anlita denna hjälp. Det
var två svarta hästar som kom med kolen. Hjälpen kunde naturligtvis
inte vara tillräcklig, men det hjälpte ju alltid något. Vad som ford-
rades för att man skulle få det vet jag inte. Man tyckte att det var
mycket bra att det fanns sådana ställen som kunde ge en ett handtag
när det behövdes.

Den enda hjälp de gamla kunde få var att de fick komma
till Fattighuset. Barnen behövde ej försörja dem. Men de gamla hade
det nog tråkigt där, men det var ju bra att det fanns. Ibland hände

ACC. N:R M. 16468:18.
: 18

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

det att någon gubbe tjänade lite extra pengar genom vedsågning eller så, men det var aldrig i någon större skala.

De som inte kunde utföra något arbete kom väl på något hem. Om någon var långvarigt sjuk, fick de anhöriga hjälpa honom, arbetsgivaren gjorde det inte.

Kooperation.

Jag minns inte att Kooperation förekom, att man slog sig samman för att kunna köpa något dyrare. Jag minns att hökaren hade en handmangel han hyrde ut. Gemensam prenumeratmon av tidningar förekom nog, men hemma hade vi alltid Arbetet.

Det organiserades ingen arbetshjälp i större skala. Mina föräldrar var med i begravningskassan Solid, den tyckte de nog var bra.

Fackföreningen betydde väl för folket då mest att man måste betala en avgift, och det ville man ogärna. Men man var ju nästan tvungen att vara med.

ACC. N:R M. 16468:19.
: 19

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Politik.

Hemma hade vi som sagt Arbetet. Allers Familjejournal lånade vi från någon annan familj. Vi ~~röstade~~ höll på arbetarpartiet och var väl ganska avoga mot andra partier. Vi brukade demonstrera första maj. Det var nog många som gick med bara för att det var roligt, men många tyckte det var mycket bra. Efter vad jag vet röstade alla i Nöden på Arbetarpartiet. Några politiska skillnader här känner jag inte till.

Propagandan var mycket livlig. Valtal hölls på skolgårdar och liknande och vi gick dit och lyssnade, far och mor också. Per Albin var omtyckt. Att vara ansluten till partiet medförde inga nackdelar.

Hemma hade vi inget kungaporträtt, men vi hade ändå inget emot kungadömet. Men det var många andra som hade dessa porträtt på väggarna.

Det religiösa livet.

Vi tillhörde statskyrkan, men det var bara på julen

ACC.-N:R M. 16468:20.
: 20

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

någon gång ~~xxxxx~~ vi gick i kyrkan. Andra kyrkosamfund brydde man sig inte om. I Nöden fanns det många som var frikyrkliga, men det märktes ingen skillnad. Husandakt, högläsning ur bibeln och aftonbön förekom ej. Man kan knappt säga att uppfostran var religiöst färgad. Och man skrämde aldrig oss barn med något religiöst. Och jag tror ~~xxx~~ inte att några särskilda lekar eller så var förbjudna, ty det var ett fritt hem.

Far och mor brydde sig inte mycket om konfirmationen. Borgerlig sådan och vigsel fanns, men man tänkte inte på det just. Likaså tänkte man väl inte på statskyrkan och prästerna. Och detta är väl vad folket där nere tyckte.

Läsvanor, studier, och yrkesval.

Man läste nästan aldrig hemma. Man fick ju spara på ljuset också. Man hade väl inget emot läsning, men där blev aldrig tid till det. Att studera efter folkskolan var nog bra, men det var ju alldeles olösligt ekonomiskt. Det kunde väl bara vara rikemansbarn. De ur arbetarklassen som tagit studenten såg man förstås upp till, men det var sällsynt. Om några yrken ansågs speciellt passande känner jag inte till.

ACC. N:R M. 16468:21.
: 21

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Mina föräldrar påverkade ~~ej~~ yrkesvalet, för övrigt fick man taga vad man fick, det var så svårt att få en lärlingsplats. Jag var mest springpojke och så, och det mesta ~~fick~~ av vad man tjänade fick man väl lämna hemma. Någon studiecirkel hörde jag ej talas om.

Stadsdelar och samhällsgrupper.

Jag minns inga olika stadsdelar i min barndom förutom Nöden och övriga stan. Kanske kunde förhållandet vara lite spännande ibland, ~~men~~ vi i våra kvarter höll ihop. På den tiden ansågs Nya Stan vara slumkvarter och det var den väl också. Ingen vågade gå dit när det var mörkt. Jag minns en fruktad slagskämpe som kallades "Johan Gardist" och när han var full, vilket inte var sällsynt, behövdes det åtta poliser för att hämta honom.

Man kände aldrig avundsjuka mot andra samhällsgrupper. Vad man tyckte om andra grupper vet jag inte, minns bara att man tyckte att studenter var överklass och bara hittade på rackartyg.

Av parker minns jag Stadsparken, som anlades 1907, dit gick man ofta och låg i gräset och så. Annars vet jag inget om staden.

ACC. N:R M. 16468:22.
: 22

11
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jag tyckte alltid mycket bra om judar. Förresten bor det judar här i huset nu och vi umgås och har trevligt. Jag minns att om man gick utanför ett hus där judar bodde luktade det alltid stekt lök. Det luktade lång väg. De hade sin synagoga vid Prennegatan 5.

Det jag kanske minns bäst är deras begravningar. Då lade de liket i en trälåda, mindre än en kista, den tappades igen, ty där fick inte vara spik i den. I den lade man också pengar. Sedan gick begravningståget till Södertull vid mejeriet. Här kastade judarna småsten på kistan och likvagnen fortsatte till ~~Malmö~~ mosaiska församlingen i Malmö. Folket stannade vid Södertull och gick hem igen sedan de kastat stenarna. Likvagnen kom från församlingen i Malmö.

Jag flyttade från Nya Stan 1938 då jag gifte mig. Jag bodde då på andra sidan ~~Kungälv~~ Esplanaden. Där har jag bott tills jag flyttade hit för ett par år sedan. Det är självklart att här är mycket bättre i alla avseenden, och jag umgås fortfarande med många av mina gamla vänner i Nöden.